

ГОДИШЕН ДОКЛАД 2022 В МЕДИИТЕ – 06.06.2022 г.

<https://business.dir.bg/ikonomika/v-ban-ochakvat-ikonomikata-ni-da-premine-v-stagflatsiya-da-ne-uspeem-za-evroto-prez-2024-g>

В БАН очакват икономиката ни да премине в стагфлация и да не успеем за еврото през 2024 г.

При задълбочаване на военния конфликт в Украйна, стагфлацията е напълно възможен сценарий за българската икономика, пише в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (ИИИ) на БАН.

Причина за възможната стагфлация са по-високите цени на енергийните ресурси, които оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, се посочва в доклада. Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи, допълват икономистите.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната, като през 2021 г. България изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС, БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Очакванията на БАН за България са реалният растеж на БВП да намалее до около 2 на сто и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища отпреди пандемията.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока - близо 14 на сто на средногодишна база през 2022 г.

Безработицата се очаква леко да нарасне през тази година, а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5 на сто при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката. За втора поредна година, през 2021 г. в България продължава намаляването на заетите и увеличение на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27, отчитат в БАН.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката "60/40", както чрез проектите "Краткосрочна подкрепа за заетост", "Запази ме" и "Запази ме +". Въпреки това очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката.

Икономистите прогнозираят, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39 на сто от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50 на сто от БВП през 2022 г., смятат учените.

Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на 5 на сто от БВП и постепенно да се свива до 3 на сто от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно

затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.

Докладът на ИИИ при БАН се състои от 3 части. В първата се анализира икономическата среда в глобален и регионален аспект, представят се оценки и очаквания за основните макроикономически параметри на развитието на България до 2024 г. Във втората част се прави анализ на макроикономическата ситуация и провежданите икономически политики по основни сектори през изминалата 2021 г., като се дават и предложения за тяхното усъвършенстване. Третата част включва специалния фокус на доклада, който тази година е на тема: Минимални доходи от социални трансфери - развитие и политики.

<https://manager.bg/%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0/ban-ochakva-tazi-godina-tazi-godina-ikonomikata-ni-da-premine-v-stagflacia>

Икономистите на БАН: Вървим към стагфлация
clock Обновена 12:45:00ч., 06.06.2022

Под въпрос е присъединяването ни към еврозоната през 2024 г., предупреждават икономистите на БАН в своя годишен доклад за икономическото развитие и политики на страната. Не само високата инфлация, но и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната силно ще затруднят изпълнението на предварително заложения график за влизането ни във валутния съюз, става ясно от документа, разпространен сред медиите. Той изследва състоянието и развитието на глобалната и националната икономика през 2021 г. и представя прогнозни оценки за икономическото развитие в средносрочен план до 2024 г.

Неблагоприятни тенденции

Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 г., прогнозираят още икономистите на БАН. При задълбочаването на военния конфликт в Украйна, стагфлацията е напълно възможен сценарий, тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, допълват те. Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи.

Неблагоприятната тенденция, спорд учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната - през 2021 г. България изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС, БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Докладът на ИИИ при БАН се състои от 3 части. В първата се анализира икономическата среда в глобален и регионален аспект, представят се оценки и очаквания за основните макроикономически параметри на развитието на България до 2024 г. Във втората част се прави анализ на макроикономическата ситуация и провежданите икономически политики по основни сектори през изминалата 2021 г., като се дават и предложения за тяхното усъвършенстване. Третата част включва специалния фокус на доклада, който тази година е на тема „Минимални доходи от социални трансфери – развитие и политики.“

Години на инфлация

Прегледът на външната среда през 2021 г. показва, че пандемията от COVID-19 е довела до рязък спад в икономическия растеж, до нарастващи равнища на бедност и до изостряне на социално-икономическите неравенства в света, които страните посрещат със съгласувани и целенасочени фискални и монетарни мерки. Паралелно със започналото постепенно

възстановяване на световната икономика, започва да се ускорява и инфлацията в глобален план, което дава основание на МФВ и Световната банка да преразгледат темповете на икономически растеж през 2022 г. Извън по-ниския икономически растеж, очакванията са за възможна заплаха от нова вълна на COVID-19, проблеми с инвестициите, доставките и заетостта, растящите цени на енергийните ресурси и инфлационен натиск. Санкциите на Европа за отказ от внос на руски газ и нефт са икономическо предизвикателство за европейските страни, което може да доведе до сътресения в световната икономика, се казва в първата част на доклада.

Предвид сложната геоикономическа и геостратегическа обстановка в света през 2022 г., очакванията за България са реалния растеж на БВП да намалее до около 2% и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища преди пандемията, смятат икономистите на БАН. Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока – близо 14% на средногодишна база, през 2022 г. Заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, докато безработицата се очаква леко да нарасне т.г., а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

Възстановяването на икономическата активност се дължи на динамиката на вътрешното търсене, върху която положителен ефект оказаха предприетите фискални мерки, докато инвестициите отбелязват реален спад от 11% за годината. Подхранван от изнасянето на капитали, този неблагоприятен процес е индикация, че бизнес доверието в българската икономика е свито следствие на наслагващите се негативни шокове по линия на повишаващата се инфлация, ефектите от пандемията от COVID-19 и регионалните геополитически турбуленции. Измерената инфлация през първите месеци на т.г. надвишава значително средната в ЕС и еврозоната, което поставя под риск в средносрочна перспектива изпълнението на критерия за ценова стабилност за присъединяването ни към еврозоната в сегашния му вид и провокира по-висок вътрешен инфлационен растеж у нас.

Нова рискова група на пазара на труда

За втора поредна година, през 2021 г. в България продължават процесите на намаление на заетите и увеличение на броя на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката „60/40“, както и подпомагането им чрез проектите „Краткосрочна подкрепа за заетост“, „Запази ме“ и „Запази ме +“. Въпреки това, очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката. В условията на висока външнополитическа неопределеност, покачване на цените на енергоносителите и ограничен достъп до някои от тях, се очакват и нарушени търговски връзки, което ще ограничи предлагането на нови работни места.

През 2021 г. бюджетните приходи и помощи регистрират най-висок годишен растеж след 2008 г., който отразява както ускоряването на икономическата активност и постепенното преодоляване на сериозното негативно отражение на здравната криза от COVID-19, така и нарастващата инфлация в страната. Въпреки че номиналното нарастване на данъчните приходи на правителството в условията на възходяща инфлационна динамика е очаквано, то крие рискове през т.г. – възможно е догонващият инфлацията растеж на доходите по

линия на фискалната експанзия да задвижва допълнителни инфлационни процеси в страната.

Минуси, които натежават

Отбелязаният годишен растеж на бюджетните разходи през м.г. също е най-високият след 2007 г. – като съотношение към БВП за първи път те надхвърлят максимално допустимия размер от 40% според Закона за публичните финанси. Анализът на учените от ИИИ показва, че над 25% от БВП през 2021 г. са изразходвани от правителството за социални разходи, работни заплати и осигурителни вноски в бюджетния сектор, докато капиталовите разходи спадат с 24% на годишна база, което показва силно ограничено влияние на правителствените инвестиции върху реалната икономика.

С най-висок прираст сред бюджетните разходи през 2021 г. са отпуснатите правителствени субсидии по линия на програмите за субсидирана заетост, подпомагане на домакинствата и бизнеса. В краткосрочен план, директното отпускане на обезщетения и социални помощи поддържат покупателната способност на домакинствата, но нямат капацитета за динамизиране на вътрешното търсене и осигуряване на бюджетни приходи, смятат икономистите на БАН. Според тях антиинфлационни мерки, базирани предимно на компенсирание на загубата на покупателна способност поради по-високите цени, а не толкова на развиване на производствен капацитет за осигуряване на по-високи доходи, биха довели до макроикономическа нестабилност със сериозни последици и за фискалната устойчивост на страната.

Икономистите прогнозираат, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39% от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите дискреционни мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Предвид текущите параметри и евентуалната актуализация на бюджета в средата на годината, много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50% от БВП през 2022 г., смятат учените. Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на -5% от БВП и постепенно да се свива до 3% от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.

В доклада се дават и препоръки за овладяване на ценовата динамика, запазване на доходите и заетостта, запазване на фискалната стабилност и други.

Пълният текст на Доклада може да намерите на следния линк:
<https://www.iki.bas.bg/godishen-doklad-2022>.

<https://faktor.bg/bg/articles/ikonomistite-na-ban-ochakvat-stagflatsiya-prez-tazi-godina>

Икономистите на БАН очакват стагфлация през тази година

Това сочат данните от Годишния доклад на Института за икономически изследвания

06 JUN 2022

Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 г. При задълбочаването на военния конфликт в Украйна стагфлацията е напълно възможен сценарий, тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари.

Това се казва в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (БАН), който изследва състоянието и развитието

наглобалната и националната икономика през 2021 г. и представя прогнозни оценки за икономическото развитие в средносрочен план до 2024 г., пише "Сега".

Стагфлацията е процес, при който се отчита застой на икономиката на фона на висока инфлация. Учените от БАН посочват, че и бизнесът вече е обявил очаквания за понижаване на икономическия растеж и влошаване на бизнес средата при по-ниски фирмени приходи и растящи разходи.

Възможна е заплахата и от нова вълна на COVID-19, проблеми с инвестициите и доставките на суровини и стоки и продължаващо нарастване на цените на енергийните ресурси. Санкциите на Европа за отказ от внос на руски газ и нефт са икономическо предизвикателство за европейските страни, което може да доведе до сътресения в световната икономика, се казва в доклада.

В сложната геоикономическа и геостратегическа обстановка в света през 2022 г. очакванията за България са реалния растеж на БВП да намалее до около 2% и до 2024 г. плавно да се възстановява до нивата преди пандемията, смятат икономистите на БАН. Според тях инфлацията в следващите две години ще бъде по-висока от обичайната, като за 2022 г. тя ще е близо 14% средногодишно.

Предприетите мерки за подпомагане по време на пандемията и за компенсирание на енергийните цени са оказали положителен ефект на вътрешното търсене в страната, но инвестициите са отбелязали реален спад от 11% за 2021г. Подхранван от изнасянето на капитали, този неблагоприятен процес е индикация, че бизнес доверието в българската икономика е силно намаляло вследствие на наслагващите се негативни шокове - висока инфлация, ефектите от пандемията от COVID-19 и регионалните геополитически турбуленции.

В същото време икономистите от БАН предупреждават, че високата инфлация и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната силно ще затруднят присъединяването на България към еврозоната от 2024 г.

България продължава да изостава изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС, се посочва в доклада. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС, БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Средногодишните работни заплати растат, но основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката „60/40“, както и подпомагането им чрез проектите „Краткосрочна подкрепа за заетост“, „Запази ме“ и „Запази ме +“. Въпреки това, очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката. В условията на висока външнополитическа неопределеност, покачване на цените на енергоносителите и ограничен достъп до някои от тях, се очакват и нарушени търговски връзки, което ще ограничи предлагането на нови работни места.

При актуализацията на държавния бюджет трябва да се заложи на по-предпазлива разходна политика заради с усложнената международна обстановка и неяснотите около преодоляването на здравната епидемия от COVID-19, така и предвид необходимостта от стимулиране на инвестиционната активност в страната. При забавеното приемане на Националния план за възстановяване и устойчивост, може да се наложи осигуряване на бюджетни средства за предотвратяване на съществено забавяне при реализацията на планираните проекти.

Икономистите на БАН препоръчват подкрепата от страна на бюджета да бъде в по-голяма степен диференцирана и основана на ясни критерии за компенсирание на покупателната способност на определени групи от населението, което ще позволи осигуряването на

достатъчно бюджетни буфери. Те препоръчват да се въведе необлагаем данъчен минимум върху доходите на физическите лица.

Според тях промени в косвеното данъчно облагане (намаляване на ДДС и акцизи) не трябва да се използват като антиинфлационен инструмент, чийто ефекти са ограничени и до голяма степен зависят от сиви практики в съответните сектори на икономиката.

На ценовите нива в страната може да се въздейства чрез ефективно използване на финансовите средства по линия на Националния план за възстановяване и устойчивост за реформиране на енергийния сектор. Трябва да се приоритизират усилията за диверсификация на доставчиците на газ и петрол, както и възможността да се правят общи доставки за целия ЕС, се посочва в доклада. Препоръчва се ефективен контрол върху цените на горивата, енергийните ресурси, стоките от малката потребителска кошница и медицинските услуги при съмнения за ценова спекула.

<https://www.varna24.bg/novini/Bylgaria/BAN-Ochakva-ni-zastoi-na-ikonmikata-i-trudnosti-pri-vlizaneto-v-evrozonata-1279631>

БАН: Очаква ни застои на икономиката и трудности при влизането в еврозоната

Автор: [Екип Varna24.bg](#)

14:48 / 06.06.2022

[Коментари \(0\)](#)

258



При задълбочаване на военния конфликт в Украйна, стагфлацията е напълно възможен сценарий за българската икономика, пише в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (ИИИ) на БАН.

Причина за възможната стагфлация са по-високите цени на енергийните ресурси, които оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, се посочва в доклада. Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи, допълват икономистите.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната.

Очакванията на БАН за България са реалният растеж на БВП да намалее до около 2 на сто и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища отпреди пандемията.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока - близо 14 на сто на средногодишна база през 2022 г.

Безработицата се очаква леко да нарасне през тази година, а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5 на сто при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката. За втора поредна година, през 2021 г. в България продължава намаляването на заетите и увеличение на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27, отчитат в БАН.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката "60/40", както чрез проектите "Краткосрочна подкрепа за заетост", "Запази ме" и "Запази ме +". Въпреки това очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното

възстановяване на икономиката.

Икономистите прогнозираят, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39 на сто от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50 на сто от БВП през 2022 г., смятат учените.

Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на 5 на сто от БВП и постепенно да се свива до 3 на сто от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.

<https://www.economy.bg/economy/view/50967/BAN-Golyama-e-veroyatnostta-bylgarskata-ikonomika-da-stagnira-prez-2022>

БАН: Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022
Присъединяването на страната към еврозоната през 2024 изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, посочват икономистите на БАН

При задълбочаване на военния конфликт в Украйна стагфлацията на българската икономика е напълно възможен сценарий. Това се посочва в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (ИИИ) на БАН.

Стагнацията е възможна, тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари.

Икономистите на БАН очакват реалният растеж на БВП през 2022 да намалее до около 2% и до 2024 плавно да се възстановява до средните равнища преди пандемията. Динамиката на вътрешното търсене ще се определя от нарастването на работните заплати, умереното повишение на заетостта и слабия, но все пак положителен растеж на кредитната активност в страната, както и по линия на очакванията за ускорено усвояване на европейски средства от Националния план за възстановяване и устойчивост.

Инфлацията ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да бъде особено висока (близо 14% на средногодишна база) през 2022. През годината българската икономика преминава от почти дефлационно състояние към инфлационно ускорение в резултат от съчетаването на външни и вътрешни фактори от различен характер. Външните фактори, които влияят на цените в местни условия, са свързани с ускоряващата се инфлация в еврозоната вследствие на паричната експанзия на ЕЦБ. Допълнителен проинфлационен ефект се реализира по линия на високите социални разходи на правителството, създаващи допълнителна покупателна способност на икономическите субекти в условията на физически ограничения заради пандемията от COVID-19 и нарастващи спестявания, която, при отмяна на ограничителните мерки, стимулира догонващо вътрешно търсене. През първите месеци на 2022 инфлацията в България надвишава значително средната инфлация в ЕС и еврозоната, което поставя под риск средносрочното изпълнение на критерия за ценова стабилност за присъединяване към еврозоната в сегашния му вид и провокира по-висок вътрешен инфлационен растеж в страната.

Заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, а безработицата се очаква

леко да нарасне през 2022, но впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

Очакванията са, че бюджетните приходи в периода 2022-2024 ще се запазят около 39% от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите дискреционни мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Предвид текущите параметри и заявки за провеждане на разходна политика на правителството и евентуалната актуализация в средата на годината, много е вероятно делът на бюджетните разходи по консолидираната фискална програма да достигне почти 50% от БВП през 2022. Очаква се бюджетният дефицит в края на 2022 да възлезе на -5% от БВП и постепенно да се свива до 3% от БВП до 2024. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии.

Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи. Това е неблагоприятно и по линия на конвергенцията към еврозоната, като през 2021 България изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването към ЕС БВП на човек от населението в България изостава с 40% спрямо румънския и страната остава трайно на последно място сред другите държави-членки.

<https://www.flashnews.bg/v-ban-ochakvat-tazi-godina-ikonomikata-ni-da-premine-v-stagflatsiya/>

В БАН очакват тази година икономиката ни да премине в стагфлация публикувана от Петя Иванова на 6 юни, 2022

При задълбочаване на военния конфликт в Украйна, стагфлацията е напълно възможен сценарий за българската икономика, пише в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (ИИИ) на БАН.

Причина за възможната стагфлация са по-високите цени на енергийните ресурси, които оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, се посочва в доклада.

Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи, допълват икономистите.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната.

Очакванията на БАН за България са реалният растеж на БВП да намалее до около 2 на сто и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища отпреди пандемията.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока – близо 14 на сто на средногодишна база през 2022 г.

Безработицата се очаква леко да нарасне през тази година, а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5 на сто при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

За втора поредна година, през 2021 г. в България продължава намаляването на заетите и увеличение на безработните и неактивните с желание за работа.

Причина за възможната стагфлация са по-високите цени на енергийните ресурси, които оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, се посочва в доклада. Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи, допълват икономистите.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната.

Очакванията на БАН за България са реалният растеж на БВП да намалее до около 2 на сто и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища отпреди пандемията.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока - близо 14 на сто на средногодишна база през 2022 г.

Безработицата се очаква леко да нарасне през тази година, а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5 на сто при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката. За втора поредна година, през 2021 г. в България продължава намаляването на заетите и увеличение на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27, отчитат в БАН.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката "60/40", както чрез проектите "Краткосрочна подкрепа за заетост", "Запази ме" и "Запази ме +". Въпреки това очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката.

Икономистите прогнозираят, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39 на сто от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50 на сто от БВП през 2022 г., смятат учените.

Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на 5 на сто от БВП и постепенно да се свива до 3 на сто от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.

<https://sinor.bg/mb/64275-pri-zadalbochen-voenen-konflikt-v-ukrajna-ot-ban-predrichat-stagflaciya-na-ikonmikata.html>

При задълбочен военен конфликт в Украйна от БАН предричат стагфлация на икономиката

Годишен доклад

06.06.2022 г.

При задълбочаване на военния конфликт в Украйна има голяма вероятност българската икономика да стагнира през 2022 г. Припомняме, че ктагфлацията е термин от макроикономиката, с който се означава състояние, характеризиращо се с нисък темп на икономически ръст, увеличена инфлация и растяща безработица. Този възможен сценарий е представен в тазгодишния доклад за икономическото развитие на страната, подготвен от екип на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (БАН).

Предвид сложната геоикономическа и геостратегическа обстановка в света през 2022 г., очакванията за България са реалният растеж на БВП да намалее до около 2% и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища преди пандемията, смятат икономистите на БАН. Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока, близо 14-процентна през 2022 г. на средногодишна база. Заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, докато безработицата се очаква леко да нарасне т.г., а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

Не само високата инфлация, но и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната силно ще затруднят присъединяването на България към еврозоната през 2024 г., се посочва още в Годишния доклад на БАН. През 2021 г. България изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Прегледът на външната среда през 2021 г. показва, че пандемията от COVID-19 е довела до рязък спад в икономическия растеж, до нарастващи равнища на бедност и до изостряне на социално-икономическите неравенства в света, които страните посрещат със съгласувани и целенасочени фискални и монетарни мерки. Паралелно със започналото постепенно възстановяване на световната икономика, започва да се ускорява и инфлацията в глобален план, което дава основание на МФВ и Световната банка да преразгледат темповете на икономически растеж през 2022 г. Извън по-ниския икономически растеж, очакванията са за възможна заплаха от нова вълна на COVID-19, проблеми с инвестициите, доставките и заетостта, растящите цени на енергийните ресурси и инфлационен натиск. Санкциите на Европа за отказ от внос на руски газ и нефт са икономическо предизвикателство за европейските страни, което може да доведе до сътресения в световната икономика, се казва в първата част на доклада.

За втора поредна година, през 2021 г. в България продължават процесите на намаление на заетите и увеличение на броя на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката „60/40“, както и подпомагането им чрез проектите „Краткосрочна подкрепа за заетост“, „Запази ме“ и „Запази ме +“. Въпреки това, очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката.

В условията на висока външнополитическа неопределеност, покачване на цените на енергоносителите и ограниченият достъп до някои от тях, се очакват и нарушени търговски връзки, което ще ограничи предлагането на нови работни места.

Според икономистите вътрешното търсене ще намалее в началото на прогнозния период, но постепенно ще се възстановява. Динамиката на потреблението ще се определя от нарастването на заплатите, умереното повишение на заетостта и слабия, но все пак положителен растеж на кредитната активност в страната.

Инвестициите, от своя страна, ще се влияят основно от напредването на програмния период и очакванията за ускорено усвояване на европейски средства в България по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). За целия прогнозен период, приносът на външното търсене в икономическия растеж

ще остане отрицателен.

През 2021 г. бюджетните приходи и помощи регистрират най-висок годишен растеж след 2008 г., който отразява както ускоряването на икономическата активност и постепенното преодоляване на сериозното негативно отражение на здравната криза от COVID-19, така и нарастващата инфлация в страната. Въпреки че номиналното нарастване на данъчните приходи на правителството в условията на възходяща инфлационна динамика е очаквано, то крие рискове през т.г. – възможно е догонващият инфлацията растеж на доходите по линия на фискалната експанзия да задвижва допълнителни инфлационни процеси в страната.

За целия прогнозен период инфлацията ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като особено висока ще бъде през 2022 г. (близо 14% на средногодишна база). Причините са предимно външни и имат слаба връзка с провежданата икономическа политика в страната, която разполага с ограничени инструменти да противодейства на инфлационния натиск. В същото време,

повишението на инфлацията ще се отрази негативно върху покупателната способност на домакинствата, което ще доведе и до по-слаб растеж на потреблението. Инфлацията води и до по-високи производствени разходи, което заедно с общата икономическа несигурност, причинена от външната среда, ще доведе да намаление на инвестиционната активност, чиято динамика ще се определя до голяма степен от публичните капиталови разходи. През втората

половина на прогнозния период се очаква възстановяване на вътрешното търсене, основаващо се на реално повишение на доходите и намаляване на инфлационния натиск.

Според икономистите, през тази година заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономически растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация. На този етап, не се отчита промяна в предлагането на труд, породена от бежанската вълна от Украйна. Основанията са свързани с това, че близо 1/3 от бежанците са под трудоспособна възраст, а останалата част (поне засега) не демонстрират желание за трайно установяване в страната.

Безработицата се очаква леко да нарасне през първата година на прогнозния период, но да спадне до обичайните си нива от около 5% до края на прогнозния период. Очакванията за динамиката на заплащането на труда са тя да остане положителна в реално изражение, но по-ниска от предходните години.

Външният сектор няма да има съществен принос към икономическия растеж през следващите години. За настоящата 2022 г. се очаква дефицитът по текущата сметка на платежния баланс да се увеличи основно поради рязкото влошаване на търговския баланс. До края на прогнозния период обаче се прогнозира подобряване на тези показатели, което изцяло ще зависи от условията на търговията, отчитащи динамиката на износните и вносните цени.

При така очертаните процеси и тенденции в българската икономика, могат да се отправят следните препоръки към икономическата политика в страната:

Относно овладяване на ценовата динамика:

Върху вътрешно обусловените фактори за високата ценова динамика може да се въздейства чрез ефективно използване на финансовите средства по линия на Националния план за възстановяване и устойчивост за реформиране на енергийния сектор в страната, както и чрез ефективен институционален контрол върху цените на горивата, енергийните ресурси, стоките от малката потребителска кошница и медицинските услуги, при съмнения за ценова спекула. Трябва да се приоритизират усилията за диверсификация на доставчиците на газ и петрол, както и възможността да се правят общи доставки за целия ЕС.

Използването на промените в косвеното данъчно облагане (ДДС и акцизи) катоантиинфлационен инструмент зависи от механизмите на правителството да контролира цените, които, с изключение на административно определяните цени, са почти нулеви. Промени в данъчните ставки трябва да се основават на цялостна визия за структурата на данъчната система в страната и не може да се използват като антиинфлационен инструмент, чийто ефекти са ограничени и до голяма степен зависят от наличието на сиви практики в съответните сектори на икономиката.

Относно запазване на доходите и заетостта:

Покупателната способност на домакинствата може да се подкрепи чрез въвеждане на необлагаем данъчен минимум върху доходите на физическите лица, както и чрез ускорено усвояване на средствата от Националния план за възстановяване и устойчивост, което ще позволи разкриването на нови работни места. В тази насока са необходими специални мерки за активизиране на инвестиционната среда в страната, което може да стане и чрез увеличаване

на капиталовите разходи на правителството.

Важно значение за възходящото развитие на икономиката имат мерките за предотвратяване на поредна вълна от COVID-19, което може да бъде постигнато чрез реална и ефективна подготовка на здравната система и въвеждане на превенция на вирусната инфекция чрез ваксинация на населението. Ограничаването на пандемичните процеси изисква осигуряване на най-новите медикаменти за лечение на COVID-19.

При постепенно прекратяване на действието на антикризисните програми („60/40“, „80/20“ и „Запази ме“) трябва да се намери механизъм за подкрепа на активните политики на пазара на труда за сметка на схемите за субсидирана заетост, чиято ефективност е много по-ограничена. Акцентът на политиките на пазара на труда трябва да е върху програми за наемане на младежи и на продължително безработни лица, вкл. по линия на активно използване на европейско финансиране.

Споделената отговорност между частния сектор и правителството за

работните места е по-добрият вариант за провеждане на разходна политика спрямо директното отпускане на обезщетения и социални помощи, които в краткосрочен план поддържат покупателната способност на домакинствата, но нямат капацитета за динамизиране на вътрешното търсене и осигуряване на бюджетни приходи.

Високата степен на отвореност на българската икономика обуславя

предприемането на активни действия в подкрепа на международната

конкурентоспособност на българските фирми чрез засилване на експортно кредитиране и застраховане, вкл. чрез финансовите инструменти на ЕС. Това ще способства за въвеждането на климатичните изисквания на Зеления пакт при осъществяването на външно-търговските дейности и постигането на климатична неутралност, както и предвид високата обвързаност с европейските вериги за доставки ще осигури необходимата подкрепа за

технологичното обновяване в рамките на вътрешния инвестиционен процес.

Препоръчват се целенасочени действия за утвърждаване на капиталовия пазар като канал за привличане на инвестиции чрез използването на възможностите на дигитализацията и новите финансови технологии за оптимизиране на създадените бизнес модели. Трябва да бъдат предприети мерки за повишаване на инвестиционния интерес на участниците на капиталовия пазар към сегментите, свързани с устойчивите финанси, енергийната ефективност, възобновяемата енергия, чистия транспорт,

зелените сгради и продукти, създадени от кръговата икономика. Предприемане на активни действия за стимулиране на набирането на капитал от МСП чрез активното им участие на капиталовия пазар. Може да се използва възможността Фонд мениджърът на финансови инструменти в България да извършва своите инвестиции през BEAM пазара, което ще създаде предпоставки за ограничаване на инвестициите на фонда и привличане на обществено финансиране.

Относно запазване на фискалната стабилност:

Необходимо е да се осигурят устойчиви приходоизточници с ниска циклична зависимост, което изисква мерки за развиване на бизнес средата, реципрочни на социалните. Такива са създаване на условия за по-широко кредитиране на малките и средните предприятия, издаване на държавни гаранции по инвестиционни проекти и държавногарантирано кредитиране, осъществяване на публично-частни партньорства, както и успешно реализиране на проекти с европейско финансиране и по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост на ЕС.

Предвид растящите цени и очакваното повишаване на лихвените проценти, неяснотите относно развитието на военния конфликт в Украйна, евентуалното разрастване на бежанската криза, или необходимостта от допълнителни разходи за отбрана, препоръчва се подкрепата от страна на фиска по отношение на доходите в страната да бъде в по-голяма степен диференцирана и основана на ясни критерии за компенсирание на покупателната способност на определени групи от населението, което ще позволи осигуряването на

достатъчно бюджетни буфери.

При актуализацията на държавния бюджет, трябва да се заложи на по[1]предпазлива разходна политика, която да е в състояние с акумулираните средства от приходи да покрие непредвидени разходи, както по линия на усложнената международна обстановка и неяснотите относно окончателното преодоляване на здравната епидемия от COVID-19, така и предвид необходимостта от стимулиране на инвестиционната активност в страната.

При регистрираното забавено приемане на Националния план за

възстановяване и устойчивост, може да се наложи осигуряване на бюджетни средства за предотвратяване на съществено забавяне при реализацията на планираните проекти.

Силно ограниченото влияние на правителствените инвестиции върху реалната икономика не съдейства за изграждането на производствен капацитет за догонващо развитие и сближаване с държавите-членки от ЕС и еврозоната.

Осигуряването на прозрачно използване на публичния ресурс и ускореното усвояване на средствата по Националния план за възстановяване и устойчивост са ключови предпоставки за динамизиране на инвестициите в страната, които съществено изостават през последните години.

Разработването на университетски и други програми, насочени към

подобряване на административния капацитет на публичния и частния сектор, би подобрило подготовката на кадри за изпълнение на проекти с европейско финансиране. Това е ключово за преодоляване на все още ограничен капацитет за предлагане на добри проекти и съгласуваност на действията на публичния и частния сектор като бенефициенти и националните органи за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове.

Въпреки че при съпоставка с останалите държави-членки от ЕС и еврозоната правителственият дълг остава нисък, не бива да се пренебрегват неблагоприятните демографски тенденции в страната и очакваното постепенно свиване на работната сила, които в дългосрочна перспектива ограничават възможностите за понасяне на по-висока дългова тежест.

<https://novini247.com/novini/golyama-e-veroyatnostta-balgarskata-ikonomika-da-stagnira-prez-2022-g-4546962.html>

2022-06-06 / 12:35:12 / Сега

**Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 г.
Икономистите на БАН очакват стагфлация през тази година**

Голяма е вероятността българската стопанска система да стагнира през 2022 година. При задълбочаването на военния спор в Украйна стагфлацията е изцяло вероятен сюжет, защото по-високите цени на енергийните запаси по едно и също време оскъпяват и вършат неконкурентно производството при стесняване на външните пазари.

Това се споделя в Годишния отчет на Института за стопански проучвания при Българската академия на науките (БАН), който изследва положението и развиването на глобалната и националната стопанска система през 2021 година и показва планирани оценки за икономическото развиване в средносрочен проект до 2024 година.

Стагфлацията е развой, при който се регистрира застой на икономиката на фона на висока инфлация. Учените от Българска академия на науките показват, че и бизнесът към този момент е оповестил очаквания за намаление на икономическия напредък и влошаване на бизнес средата при по-ниски фирмени доходи и растящи разноси.

Възможна е опасност и от нова вълна на COVID-19, проблеми с вложенията и доставките на първични материали и артикули и продължаващо повишаване на цените на енергийните запаси. Санкциите на Европа за отвод от импорт на съветски газ и петрол са икономическо предизвикателство за европейските страни, което може да докара до разтърсвания в международната стопанска система, се споделя в отчета.

В сложната геоикономическа и геостратегическа конюнктура в света през 2022 г. очакванията за България са действителния напредък на Брутния вътрешен продукт да намалее до към 2% и до 2024 година гладко да се възвръща до равнищата преди пандемията, считат икономистите на Българска академия на науките. Според тях инфлацията в идващите две години ще бъде по-висока от нормалната, като за 2022 година тя ще е близо 14% средногодишно.

Предприетите ограничения за подкрепяне по време на пандемията и за компенсиране на енергийните цени са оказали позитивен резултат на вътрешното търсене в страната, но инвестициите са отбелязали реален спад от 11% за 2021 година. Подхранван от изнасянето на капитали, този неподходящ развой е индикация, че бизнес доверието в българската стопанска система е мощно намалено в резултат на наслагващите се отрицателни шокове - висока инфлация, резултатите от пандемията от COVID-19 и районните геополитически турбуленции.

В същото време икономистите от Българска академия на науките предизвестяват, че високата инфлация и неподходящите вероятности пред развиването на бюджетните индикатори на страната мощно ще затруднят присъединението на България към еврозоната от 2024 година.

България не престава да изостава изостава от междинните темпове на напредък на Брутния вътрешен продукт на човек от популацията за Европейски Съюз, се показва в отчета. Съпоставката с Румъния демонстрира, че 15 години след присъединението ни към Европейски Съюз, Брутния вътрешен продукт на човек у нас изостава с 40% по отношение на румънския, което ни оставя трайно на последно място измежду останалите държави-членки.

Средногодишните работни заплати порастват, но основно значение за запазването на заетостта не престава да имат обезщетенията за работодателите по мярката „60/40“, както и подпомагането им посредством плановите „Краткосрочна поддръжка за претовареност“, „Запази ме“ и „Запази ме +“. Въпреки това, упованията са, че заетите ще не престава да понижават заради демографската рецесия и бавното възобновяване на стопанската система. В изискванията на висока външнополитическа несигурност, повишаване на цените на енергоносителите и стеснен достъп до някои от тях, се чакат и нарушени търговски връзки, което ще ограничи предлагането на нови работни места.

При актуализацията на държавния бюджет трябва да се заложи на по-предпазлива разходна политика заради с усложнената интернационална конюнктура и неяснотите към преодоляването на здравната зараза от COVID-19, по този начин и поради нуждата от стимулиране на капиталовата интензивност в страната. При забавеното приемане на Националния проект за възобновяване и резистентност, може да се наложи обезпечаване на бюджетни средства за попречване на значително закъснение при реализацията на планираните планове.

Икономистите на БАН препоръчват поддръжката от страна на бюджета да бъде в по-голяма степен диференцирана и учредена на ясни критерии за компенсиране на покупателната дарба на избрани групи от популацията, което ще разреши обезпечаването на задоволително бюджетни буфери. Те предлагат да се вкара необлагаем данъчен най-малко върху приходите на физическите лица.

Според тях промени в косвеното данъчно облагане (намаляване на Данък добавена стойност и акцизи) не би трябвало да се употребяват като антиинфлационен инструмент, чийто резултати са лимитирани и значително зависят от сиви практики в съответните браншове на стопанската система.

На ценовите равнища в страната може да се влияе посредством дейно потребление на финансовите средства по линия на Националния проект за възобновяване и резистентност за реформиране на енергийния бранш. Трябва да се приоритизират напъните за диверсификация на доставчиците на газ и нефт, както и опцията да се вършат общи доставки за целия Европейски Съюз, се показва в отчета. Препоръчва се ефективен контрол върху цените на горивата, енергийните запаси, стоките от дребната потребителска кошница и медицинските услуги при подозрения за ценова далавера.

БАН скептични, че ще влезем в еврозоната през 2024 г.

Автор: news.bg

06.06.2022 11:04:09

Не само високата инфлация, но и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната силно ще затруднят присъединяването на България към еврозоната през 2024 г. Това се казва в Годишния доклад за икономическото развитие и политики в страната.

Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 г. - при задълбочаването на военния конфликт в Украйна. Стагфлацията е напълно възможен сценарий, тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари.

Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи. Това се казва в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките, който изследва състоянието и развитието на глобалната и националната икономика през 2021 г. и представя прогнозни оценки за икономическото развитие в средносрочен план до 2024 г.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната, като през 2021 г. България изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС, БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Докладът на ИИИ при БАН се състои от 3 части. В първата се анализира икономическата среда в глобален и регионален аспект, представят се оценки и очаквания за основните макроикономически параметри на развитието на България до 2024 г.

Във втората част се прави анализ на макроикономическата ситуация и провежданите икономически политики по основни сектори през изминалата 2021 г., като се дават и предложения за тяхното усъвършенстване.

Третата част включва специалния фокус на доклада, който тази година е на тема: Минимални доходи от социални трансфери - развитие и политики.

Гъков: Ако намалим пенсиите и заплатите, бързо ще намалим инфлацията, но това ли очакват хората

Прегледът на външната среда през 2021 г. показва, че пандемията от COVID-19 е довела до рязък спад в икономическия растеж, до нарастващи равнища на бедност и до изостряне на социално-икономическите неравенства в света, които страните посрещат със съгласувани и целенасочени фискални и монетарни мерки.

Паралелно със започналото постепенно възстановяване на световната икономика, започва да се ускорява и инфлацията в глобален план, което дава основание на МФВ и Световната банка да преразгледат темповете на икономически растеж през 2022 г. Извън по-ниския икономически растеж, очакванията са за възможна заплаха от нова вълна на COVID-19, проблеми с инвестициите, доставките и заетостта, растящите цени на енергийните ресурси и инфлационен натиск. Санкциите на Европа за отказ от внос на руски газ и нефт са икономическо предизвикателство за европейските страни, което може да доведе до сътресения в световната икономика, се казва в първата част на доклада.

Предвид сложната геоикономическа и геостратегическа обстановка в света през 2022 г., очакванията за България са реалния растеж на БВП да намалее до около 2% и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища преди пандемията, смятат икономистите на БАН.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока - близо 14% на средногодишна база, през 2022 г. Заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, докато безработицата се очаква леко да нарасне т.г., а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

В коалицията няма против приемането на еврото, убеден Василев

Възстановяването на икономическата активност се дължи на динамиката на вътрешното търсене, върху която положителен ефект оказаха предприетите фискални мерки, докато инвестициите отбелязват реален спад от 11% за годината. Подхранван от изнасянето на капитали, този неблагоприятен процес е индикация, че бизнес доверието в българската икономика е свито следствие на наслагващите се негативни шокове по линия на повишаващата се инфлация, ефектите от пандемията от COVID-19 и регионалните геополитически турбуленции.

Измерената инфлация през първите месеци на т.г. надвишава значително средната в ЕС и еврозоната, което поставя под риск в средносрочна перспектива изпълнението на критерия за ценова стабилност за присъединяването ни към еврозоната в сегашния му вид и провокира по-висок вътрешен инфлационен растеж у нас.

За втора поредна година, през 2021 г. в България продължават процесите на намаление на заетите и увеличение на броя на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката "60/40", както и подпомагането им чрез проектите "Краткосрочна подкрепа за заетост", "Запази ме" и "Запази ме +". Въпреки това, очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката. В условията на висока външнополитическа неопределеност, покачване на цените на енергоносителите и ограничен достъп до някои от тях, се очакват и нарушени търговски връзки, което ще ограничи предлагането на нови работни места.

През 2021 г. бюджетните приходи и помощи регистрират най-висок годишен растеж след 2008 г., който отразява както ускоряването на икономическата активност и постепенното преодоляване на сериозното негативно отражение на здравната криза от COVID-19, така и нарастващата инфлация в страната. Въпреки че номиналното нарастване на данъчните приходи на правителството в условията на възходяща инфлационна динамика е очаквано, то крие рискове през т.г. - възможно е догонващият инфлацията растеж на доходите по линия на фискалната експанзия да задвижва допълнителни инфлационни процеси в страната.

Отбелязаният годишен растеж на бюджетните разходи през м.г. също е най-високият след 2007 г. - като съотношение към БВП за първи път те надхвърлят максимално допустимия размер от 40% според Закона за публичните финанси. Анализът на учените от ИИИ показва,

че над 25% от БВП през 2021 г. са изразходвани от правителството за социални разходи, работни заплати и осигурителни вноски в бюджетния сектор, докато капиталовите разходи спадат с 24% на годишна база, което показва силно ограничено влияние на правителствените инвестиции върху реалната икономика.

С най-висок прираст сред бюджетните разходи през 2021 г. са отпуснатите правителствени субсидии по линия на програмите за субсидирана заетост, подпомагане на домакинствата и бизнеса. В краткосрочен план, директното отпускане на обезщетения и социални помощи поддържат популателната способност на домакинствата, но нямат капацитета за динамизиране на вътрешното търсене и осигуряване на бюджетни приходи, смятат икономистите на БАН. Според тях антиинфлационни мерки, базирани предимно на компенсиране на загубата на популателна способност поради по-високите цени, а не толкова на развиване на производствен капацитет за осигуряване на по-високи доходи, биха довели до макроикономическа нестабилност със сериозни последици и за фискалната устойчивост на страната.

Икономистите прогнозираят, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39% от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите дискреционни мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки.

Предвид текущите параметри и евентуалната актуализация на бюджета в средата на годината, много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50% от БВП през 2022 г., смятат учените. Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на -5% от БВП и постепенно да се свива до 3% от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.

Въз основа на очертаните процеси и тенденции в българската икономика в доклада се правят препоръки към икономическата политика в страната относно овладяване на ценовата динамика, запазване на доходите и заетостта, запазване на фискалната стабилност и други.

Припомняме, че Планът за въвеждането на еврото бе одобрен от Министерския съвет на 27 май. Веднага след това министърът на икономиката и индустрията Корнелия Нинова заяви, че решението е неразумно, изтъквайки, че партията не е против приемането на единната европейска валута, но иска това да стане след задълбочен анализ.

От "Има такъв народ" също реагираха остро.

<https://euractiv.bg/section/%D1%84%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8/news/%D0%B1%D0%B0%D0%BD-%D0%B2%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA%D0%B0-%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BB%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B5%D0%BE%D0%B1%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8-%D0%BA%D1%80%D0%B5/>

БАН: Висока инфлация, необслужвани кредити и стагфлация грозят българската икономика

от [Антония Коцева](#) | [EURACTIV BULGARIA](#)

Jun 6, 2022 (осъвременено: Jun 6, 2022)

В доклада е анализирано състоянието на икономиката на България през 2021 г. и първото тримесечие на 2022 г. и са очертани перспективите за развитието ѝ в средносрочен план.
Снимка: БАН

Реалният растеж на БВП да намалее до около 2 на сто, инфлацията ще бъде по-висока от обичайната, безработицата леко ще нарасне, а ако военният конфликт в Украйна се задълбочи, стагфлацията е напълно възможен сценарий за българската икономика. [Това се казва в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките.](#)

В доклада е анализирано състоянието на икономиката на България през 2021 г. и първото тримесечие на 2022 г. и са очертани перспективите за развитието ѝ в средносрочен план.

Външноикономическите рискове в момента и изчерпването на ефектите от експанзионистичната политика, свързана с преодоляване на ефектите от пандемията, влошаването на търговските отношения между основните икономически сили вследствие на военните действия в Украйна и специфичните ефекти от отношенията между ЕС и Русия, оказват многопластово отражение и върху България. Очаква се реалният растеж на БВП през 2022 г. да намалее до около 2% и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища преди пандемията. Динамиката на вътрешното търсене ще се определя от нарастването на работните заплати, умереното повишение на заетостта и слабия, но все пак положителен растеж на кредитната активност в страната. Друг стимул са очакванията за ускорено усвояване на европейски средства от Националния план за възстановяване и устойчивост.

Според доклада за целия прогнозен период инфлацията ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да бъде особено висока (близо 14% на средногодишнабаза) през 2022 г.

В същото време заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, а безработицата се очаква леко да нарасне през 2022 г., но впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

Причина за възможна стагфлация са по-високите цени на енергийните ресурси, които оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, смятат авторите на доклада.

„Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването към ЕС БВП на човек от населението в България изостава с 40% спрямо румънския и страната остава трайно на последно място сред другите държави-членки“, се казва в Годишния доклад на БАН.

Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи.

На базата на анализа на макроикономическата ситуация в страната през 2021 г. възстановяването на икономическата активност се дължи на динамиката на вътрешното търсене, върху която положителен ефект са оказали предприетите фискални мерки, докато инвестициите отбелязват реален спад от 11% за годината.

Анализаторите смятат, че това е неблагоприятен процес, подхранван от изнасянето на капитали, което е индикация, че бизнес доверието в българската икономика е свито вследствие на наслагващите се негативни шокове по линия на повишаващата се инфлация. Синхронният спад на спестяванията, чието по-активно използване компенсира загубата на

покупателна способност в условията на растяща инфлация, и на инвестициите показва, че дългосрочният растеж на БВП и жизненият стандарт на населението ще претърпят свиване.

Междувременно относително niskият дял на високотехнологични производства в индустриалния и ИТ сектора, както и незначителният дял на селското стопанство при опасения за продоволствена криза в световен план, правят българската икономика податлива на външни шокове и циклично уязвима, което води до сериозни социално-икономически последици под формата на негативни демографски процеси и нарастващо доходно и социално неравенство.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната. Очакванията са, че бюджетните приходи в периода 2022-2024 г. ще се запазят около 39% от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите дискреционни мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Предвид текущите параметри и заявки за провеждане на разходна политика на правителството и евентуалната актуализация в средата на годината, много е вероятно делът на бюджетните разходи по консолидираната фискална програма да достигне почти 50% от БВП през 2022 г. Очаква се бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на -5% от БВП и постепенно да се свива до 3% от БВП до 2024 г.

В доклада се подчертава, че очакваното съществено ускоряване на инфлацията ще окаже негативно въздействие върху жизнения стандарт, особено при домакинствата с niskи доходи, при което се очаква да се създадат условия за нарастване на дела на необслужваните кредити, а оттам и до увеличаване на провизиите и до понижаване на показателите за рентабилност в банковия сектор. Доколкото пряката експозиция към страните, обект на санкции поради военния конфликт в Украйна, е ограничена, България не е особено застрашена от непосредствените ефекти на конфликта по отношение на банковия сектор – блокиране на трансфери, преустановяване на обслужването на кредити, запори по сметки и др.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката „60/40“, както чрез проектите „Краткосрочна подкрепа за заетост“, „Запази ме“ и „Запази ме +“. Въпреки това очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката.

<https://vchas.net/914869/>

Доклад на БАН чертае финансов кошмар пред българите 06.06.2022

При задълбочаване на военния конфликт в Украйна, стагфлацията е напълно възможен сценарий за българската икономика, пише в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (ИИИ) на БАН.

Причина за възможната стагфлация са по-високите цени на енергийните ресурси, които оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, се посочва в доклада. Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-niski реални фирмени приходи и растящи разходи, допълват икономистите.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната.

Очакванията на БАН за България са реалният растеж на БВП да намалее до около 2 на сто и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища отпреди пандемията.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока – близо 14 на сто на средногодишна база през 2022 г.

Безработицата се очаква леко да нарасне през тази година, а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5 на сто при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката. За втора поредна година, през 2021 г. в България продължава намаляването на заетите и увеличение на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27, отчитат в БАН.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката „60/40“, както чрез проектите „Краткосрочна подкрепа за заетост“, „Запази ме“ и „Запази ме „. Въпреки това очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката.

Икономистите прогнозираят, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39 на сто от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50 на сто от БВП през 2022 г., смятат учените.

Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на 5 на сто от БВП и постепенно да се свива до 3 на сто от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.

<https://www.clubz.bg/128666-ban-vidya-vazmozhna-stagflatsiya-na-balgarskata-ikonomika%C2%A0>

**БАН видя възможна стагфлация на българската икономика
Влизането в еврозоната през 2024 година изглежда все по-трудна задача, според експерти**

Възможност за навлизане в период на стагфлация и все по-големи трудности пред влизането ни в еврозоната. Това са двата основни извода, които могат да бъдат направени от Годишния доклад за икономическо развитие и политики в България на Института за икономически изследвания към БАН, който бе публикуван днес.

Според експертите на Академията, ако военния конфликт в Украйна се задълбочи, енергийните ресурси ще продължат да поскъпват и ще правят родното производство неконкурентно в условията на свиване на външните пазари. От тук следва извода и че е възможно страната да навлезе в стагфлация още преди края на тази година. Терминът се използва в макроикономиката и опитва да опише период на висока инфлация, нисък или направо нулев растеж и увеличена безработица. В нашия случай, трябва да е ясно, че към

момента няма данни за увеличение на безработицата, дори напротив - тя е на историческо ниско равнище.

Прогноза: по-слаб растеж на БВП в България, тежки регионални дисбаланси

Разбира се, Институтът към БАН отчита и увеличените бюджетни показатели в разходната му част - дефицитът е над 4%, като надвишава критериите от Маастрихт за приемане в еврозоната. Той заедно с високата инфлация затрудняват допълнително амбицията на страната ни за приемане на еврото през 2024 година, пишат още експертите.

В тази част изследването показва още един проблемен момент - през 2021 година Българи изостава спрямо средните темпове на растеж на БВП на глава на населението за ЕС, което е пряк удар по опитите за т.нар. реална конвергенция - сближаване на доходите у нас спрямо средните за страните-членки на зоната.

Съпоставката с Румъния показва, че 15 г. след присъединяването ни към ЕС БВП на човек у нас изостава с 40 на сто спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави членки, показва още докладът на БАН.

Отчетено е и очакването на бизнеса за понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при ниски реални фирмени приходи и растящи разходи.

<https://www.24chasa.bg/novini/article/11747170>

БАН: Няма да успеем за еврото 2024 година

<https://www.dotbg.bg/article/11747239>

БАН: Няма да успеем за еврото 2024 година

[от 24 часа](#) - 06 юни 114 прегледа



Очаква ни стагфлация при задълбочаване на военния конфликт в Украйна

Не само високата инфлация, но и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната силно ще затруднят присъединяването на България към еврозоната през 2024 г. Това се казва в [Годишния доклад за икономическото развитие и политики в страната](#).

Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 г. - при задълбочаването на военния конфликт в Украйна. Стагфлацията е напълно възможен сценарий, тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари.

Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи. Това се казва в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките, който изследва състоянието и развитието на глобалната и националната икономика през 2021 г. и представя прогнозни оценки за икономическото развитие в средносрочен план до 2024 г.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната, като през 2021 г. България изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС, БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Докладът на ИИИ при БАН се състои от 3 части. В първата се анализира икономическата среда в глобален и регионален аспект, представят се оценки и очаквания за основните макроикономически параметри на развитието на България до 2024 г.

Във втората част се прави анализ на макроикономическата ситуация и провежданите икономически политики по основни сектори през изминалата 2021 г., като се дават и предложения за тяхното усъвършенстване.

Третата част включва специалния фокус на доклада, който тази година е на тема: Минимални доходи от социални трансфери – развитие и политики.

Прегледът на външната среда през 2021 г. показва, че пандемията от COVID-19 е довела до рязък спад в икономическия растеж, до нарастващи равнища на бедност и до изостряне на социално-икономическите неравенства в света, които страните посрещат със съгласувани и целенасочени фискални и монетарни мерки.

Паралелно със започналото постепенно възстановяване на световната икономика, започва да се ускорява и инфлацията в глобален план, което дава основание на МФВ и Световната банка да преразгледат темповете на икономически растеж през 2022 г. Извън по-ниския икономически растеж, очакванията са за възможна заплаха от нова вълна на COVID-19, проблеми с инвестициите, доставките и заетостта, растящите цени на енергийните ресурси и инфлационен натиск. Санкциите на Европа за отказ от внос на руски газ и нефт са икономическо предизвикателство за европейските страни, което може да доведе до сътресения в световната икономика, се казва в първата част на доклада.

Предвид сложната геоикономическа и геостратегическа обстановка в света през 2022 г., очакванията за България са реалния растеж на БВП да намалее до около 2% и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища преди пандемията, смятат икономистите на БАН.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока – близо 14% на средногодишна база, през 2022 г. Заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, докато безработицата се очаква леко да нарасне т.г., а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

Възстановяването на икономическата активност се дължи на динамиката на вътрешното търсене, върху която положителен ефект оказаха предприетите фискални мерки, докато инвестициите отбелязват реален спад от 11% за годината. Подхранван от изнасянето на капитали, този неблагоприятен процес е индикация, че бизнес доверието в българската икономика е свито следствие на наслагващите се негативни шокове по линия на повишаващата се инфлация, ефектите от пандемията от COVID-19 и регионалните геополитически турбуленции.

Измерената инфлация през първите месеци на т.г. надвишава значително средната в ЕС и еврозоната, което поставя под риск в средносрочна перспектива изпълнението на критерия за ценова стабилност за присъединяването ни към еврозоната в сегашния му вид и провокира по-висок вътрешен инфлационен растеж у нас.

За втора поредна година, през 2021 г. в България продължават процесите на намаление на заетите и увеличение на броя на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката „60/40“, както и подпомагането им чрез проектите „Краткосрочна подкрепа за заетост“, „Запази ме“ и „Запази ме +“. Въпреки това, очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката. В условията на висока външнополитическа неопределеност, покачване на цените на енергоносителите и ограничен достъп до някои от тях, се очакват и нарушени търговски връзки, което ще ограничи предлагането на нови работни места.

През 2021 г. бюджетните приходи и помощи регистрират най-висок годишен растеж след 2008 г., който отразява както ускоряването на икономическата активност и постепенното преодоляване на сериозното негативно отражение на здравната криза от COVID-19, така и нарастващата инфлация в страната. Въпреки че номиналното нарастване на данъчните приходи на правителството в условията на възходяща инфлационна динамика е очаквано, то крие рискове през т.г. – възможно е догонващият инфлацията растеж на доходите по линия на фискалната експанзия да задвижва допълнителни инфлационни процеси в страната.

Отбелязаният годишен растеж на бюджетните разходи през м.г. също е най-високият след 2007 г. – като съотношение към БВП за първи път те надхвърлят максимално допустимия размер от 40% според Закона за публичните финанси. Анализът на учените от ИИИ показва, че над 25% от БВП през 2021 г. са изразходвани от правителството за социални разходи, работни заплати и осигурителни вноски в бюджетния сектор, докато капиталовите разходи спадат с 24% на годишна база, което показва силно ограничено влияние на правителствените инвестиции върху реалната икономика.

С най-висок прираст сред бюджетните разходи през 2021 г. са отпуснатите правителствени субсидии по линия на програмите за субсидирана заетост, подпомагане на домакинствата и бизнеса. В краткосрочен план, директното отпускане на обезщетения и социални помощи поддържат покупателната способност на домакинствата, но нямат капацитета за динамизиране на вътрешното търсене и осигуряване на бюджетни приходи, смятат икономистите на БАН. Според тях антиинфлационни мерки, базирани предимно на компенсиране на загубата на покупателна способност поради по-високите цени, а не толкова на развиване на производствен капацитет за осигуряване на по-високи доходи, биха

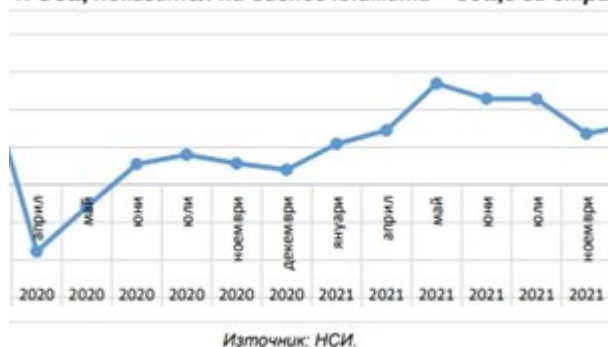
довели до макроикономическа нестабилност със сериозни последици и за фискалната устойчивост на страната.

Икономистите прогнозираят, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39% от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите дискреционни мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки.

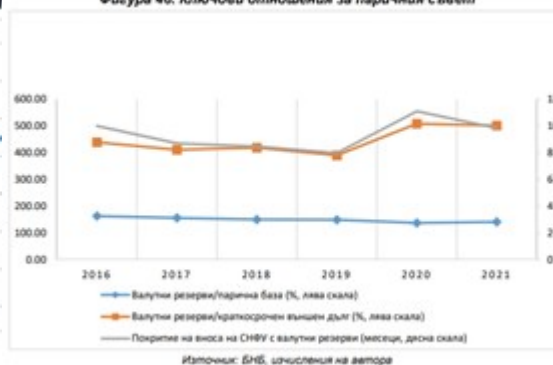
Предвид текущите параметри и евентуалната актуализация на бюджета в средата на годината, много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50% от БВП през 2022 г., смятат учените. Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на -5% от БВП и постепенно да се свива до 3% от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.

Въз основа на очертаните процеси и тенденции в българската икономика в доклада се правят препоръки към икономическата политика в страната относно овладяване на ценовата динамика, запазване на доходите и заетостта, запазване на фискалната стабилност и други.

1. Общ показател на бизнес климата – общо за стра



Фигура 46. Ключови отношения за паричния съвет



<https://3e-news.net/bg/a/view/34141/ikonomistite-na-ban-ochakva-ni-stagflacija-pri-zadylbochavane-na-voennija-konflikt-v-ukrajna>

Икономистите на БАН: Очаква ни стагфлация при задълбочаване на военния конфликт в Украйна

БВП да спадне до около 2% през 2022 г., да нарасне до 3.5% през 2023 г. и да се ускори до 4.4% през 2024 година, прогнозираят от Института за икономически изследвания на БАН

[Икономика](#) / [Анализ](#) / [Интервюта](#) , [Финанси](#)
13:01 ч.

Не само високата инфлация, но и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната силно ще затруднят присъединяването на България към еврозоната през 2024 г., прогнозираят икономистите на БАН в годишния си доклад. Според тях, в по-оптимистичен план, бързото разрешаване на конфликта в Украйна и активизирането на програмите, свързани с европейските фондове, могат допълнително да ускорят икономическия растеж, но вероятността на практика е ниска.

В същото време в годишния доклад на Института за икономически изследвания (ИИИ) на БАН за 2022 година "Икономическо развитие и политики в България: оценки и очаквания. Тема на фокус: Минимални доходи от социални трансфери – развитие и политики", който е изготвена въз основа на макроикономическа информация, налична към 30 април 2022 г., се уточнява, че рисковете от възможна ескалация на конфликта между Русия и Украйна и евентуалното му прерастване от локален в глобален и последиците ще бъдат от такова естество, че ще обезсмислят всякакви прогнози и затова няма да бъдат разглеждани.

Икономистите от БАН смятат, че е голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 г. - при задълбочаването на военния конфликт в Украйна, стагфлацията е напълно възможен сценарий, тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари. Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи.

Докладът на ИИИ при БАН се състои от 3 части. В първата се анализира икономическата среда в глобален и регионален аспект, представят се оценки и очаквания за основните макроикономически параметри на развитието на България до 2024 г. Във втората част се прави анализ на макроикономическата ситуация и провежданите икономически политики по основни сектори през изминалата 2021 г., като се дават и предложения за тяхното усъвършенстване. Третата част включва специалния фокус на доклада, който тази година е на тема: Минимални доходи от социални трансфери – развитие и политики.

Във втората част - Макроикономически прогнози за развитието на България до 2024 г. икономистите от БАН очакват реалният растеж на БВП да намалее до около 2% през 2022 година, да нарасне до 3.5% през 2023 година и да се ускори до 4.4% през 2024 година, когато се предвижда България да се присъедини към еврозоната.

Вследствие на рязко ускорената инфлация през последните месеци, БВП в номинално изражение ще надхвърли 150 млрд. лв. през настоящата година, което представлява увеличение с повече от 15% спрямо предходната година. В средносрочен план, икономическият растеж в България ще остане около 3.5-4.5% годишно и плавно ще се възстанови до средните нива от преди пандемията.

Макроикономическа прогноза на ИИИ на БАН за периода 2022-2024 г.

Показател	2022	2023	2024
Реален сектор (%)			
БВП – реален растеж и реални растежи по компоненти:	2.0	3.5	4.4
Частно потребление	2.1	3.7	5.9
Публично потребление	3.2	3.3	2.6
Бруто образуване на основен капитал	8.6	5.1	7.7
Износ на стоки и услуги	5.1	7.8	9.1
Внос на стоки и услуги	6.7	7.7	10.0
Динамика на цените			
Средногодишна инфлация (ХИПЦ, %)	13.8	7.7	3.7
Инфлация в края на годината (ХИПЦ, %)	15.3	2.5	5.7
Дефлатор на БВП (%)	12.6	9.6	5.1
Пазар на труда			
Коефициент на заетост (15-64 години)	67.1	67.2	67.2
Коефициент на безработица (15-64 години)	6.9	5.4	4.8
Средна работна заплата (годишно изменение, %)	15.3	8.8	8.7
Външен сектор (% от БВП)			
Текуща сметка	-2.6	-0.4	0.3
Търговски баланс	-6.4	-4.2	-3.7
Капиталова сметка	1.9	1.9	2.1
Финансова сметка	0.6	1.5	2.3
ПЧИ в страната	2.8	2.9	3.0
Брутен външен дълг	56.2	52.6	51.3
Финансов сектор (годишно изменение, %)			
Паричен агрегат МЗ	11.1	10.3	10.8
Кредити към нефинансови предприятия и домакинства	3.1	6.5	7.7
Фискален сектор (% от БВП)			
Бюджетни приходи	39.0	39.0	38.7
Бюджетни разходи	44.0	43.0	41.7
Бюджетен баланс	-5.0	-4.0	-3.0
Дълг на сектор „Централно управление“	25.3	26.9	28.5

Глобалните рискове, свързани с инфлацията

са несиметрични и определено са във възходяща посока, а България ще е по-скоро „вносител на инфлация“. Тук влияние ще оказва не само нестабилната икономическа среда, но и натрупаната в предишните години огромна ликвидност и високите нива на публична задлъжнялост, водещи до високи инфлационни очаквания. Рисковете конкретно в България се увеличават от липсата на парични инструменти за противодействие.

Според икономистите на БАН, инфлацията за целия прогнозен период (2022-2024) ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока – близо 14% на средногодишна база, през 2022 г. Заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, докато безработицата се очаква леко да нарасне т.г., а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

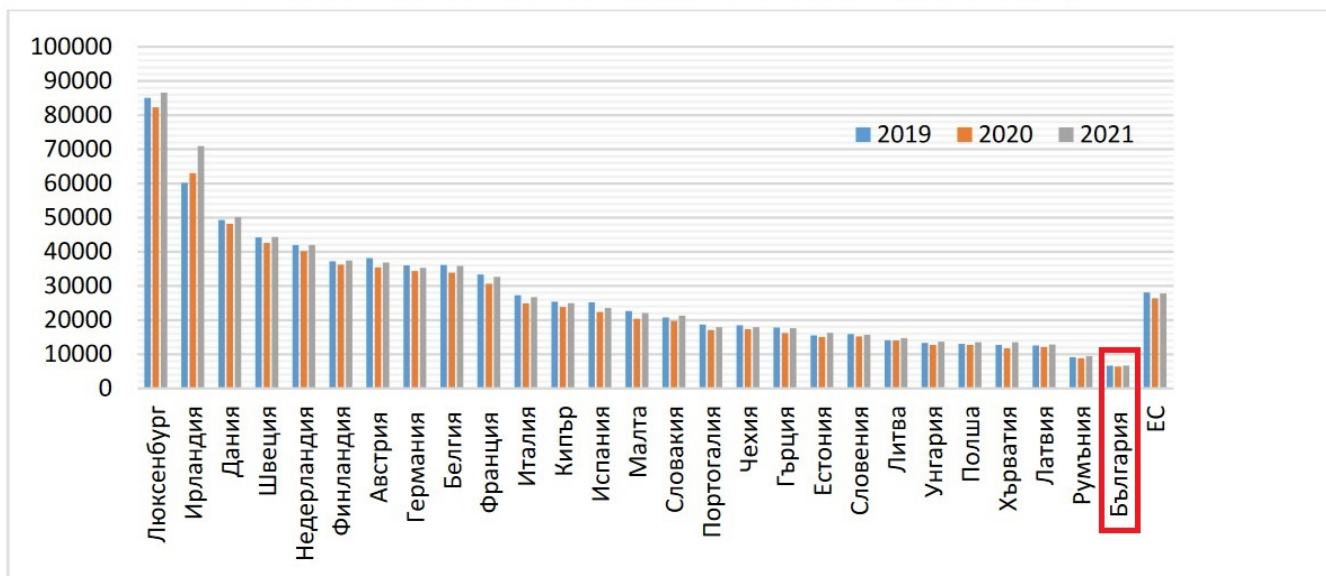
Възстановяването на икономическата активност

се дължи на динамиката на вътрешното търсене, върху която положителен ефект оказаха предприетите фискални мерки, докато инвестициите отбелязват реален спад от 11% за 2022 година. Подхранван от изнасянето на капитали, този неблагоприятен процес е индикация, че бизнес доверието в българската икономика е свито следствие на наславащите се негативни шокове по линия на повишаващата се инфлация, ефектите от пандемията от COVID-19 и регионалните геополитически турбуленции. Измерената

инфлация през първите месеци на т.г. надвишава значително средната в ЕС и еврозоната, което поставя под риск в средносрочна перспектива изпълнението на критерия за ценова стабилност за присъединяването ни към еврозоната в сегашния му вид и провокира по-висок вътрешен инфлационен растеж у нас.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната, като през 2021 г. България изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС, БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Реален БВП на човек от населението (млн. евро)



Източник: Евростат, ИИИ на БАН

Реалният БВП на човек от населението на България през 2021 г. възлиза на 6690 евро, което е увеличение с 4.9% спрямо 2020 г. Средният реален БВП на човек от населението в ЕС през 2021 г. възлиза на 27 800 евро, което е увеличение с 5.4% спрямо 2020 г. и показва, че България изостава от средните темпове на растеж на показателя за ЕС. В същото време, реалният БВП на човек от населението в Румъния възлиза на 9380 евро и нараства с 6.3% на годишна база.

Икономистите от БАН прогнозираят, че

бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39% от БВП

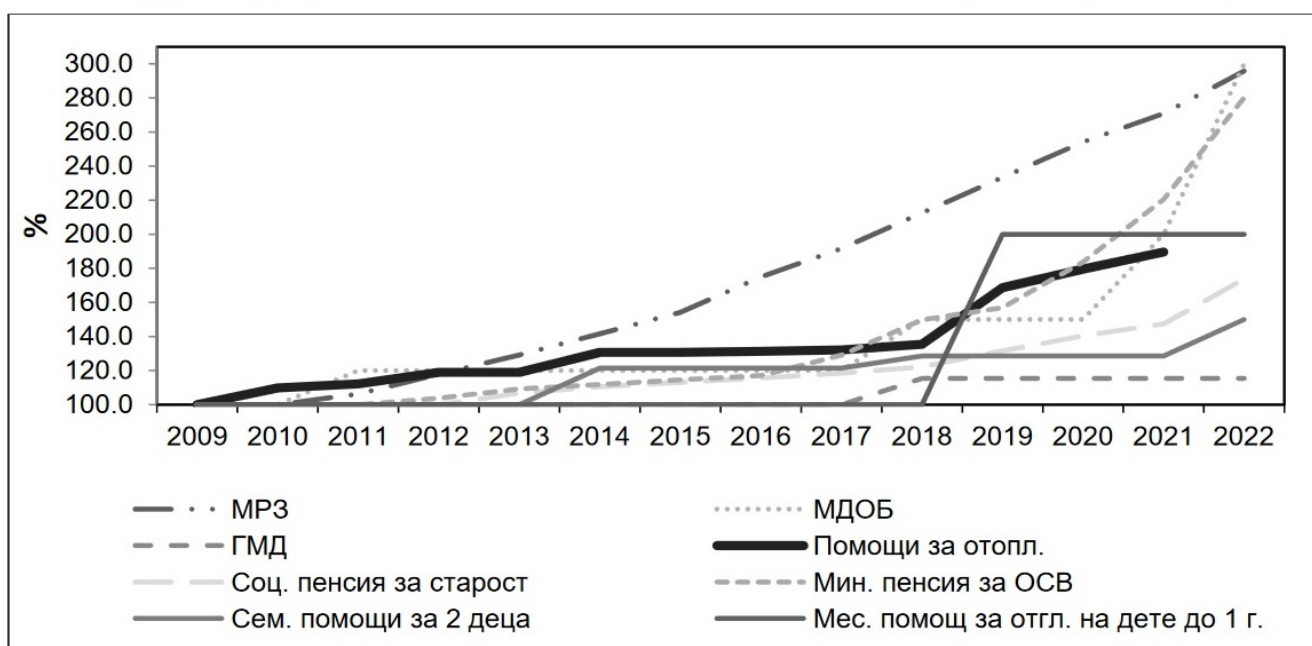
следствие на растящата инфлация и предприетите дискреционни мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Предвид текущите параметри и евентуалната актуализация на бюджета в средата на годината, много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50% от БВП през 2022 г., смятат учените. Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на -5% от БВП и постепенно да се свива до 3% от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва още в доклада на ИИИ.

В темата на фокус: Минимални доходи от социални трансфери – развитие и политики

се акцентира върху положителните и отрицателните страни на минималните доходи от социални трансфери. Минималните доходи от социални трансфери в темата на фокус се разбират като:

- парични доходи с гарантирани от държавата минимални размери;
- с подчертано социални функции и предоставяни целево чрез системата за социална защита по линия на социалното осигуряване или на социалното подпомагане;
- с регулярен характер, а не еднократни или епизодични;
- държавата пряко определя целите, условията за достъп, механизмите за формиране и равнищата на съответните доходи, и управлява достъпа и предоставянето на тези защитени доходи.

Развитие на системата на минимални доходи в периода 2009-2022 г.



MPЗ - минимална работна заплата;
 ГМД - гарантиран минимален доход;
 МДОБ - минимално дневно обезщетение при безработица
 ОСВ - осигурителен стаж и възраст

Източник: Собствени оценки

Икономистите от БАН отчитат, че развитието на минималното дневно обезщетение за безработица е съпроводено с повече слабости, отколкото с позитивни страни. Вероятната причина за това е фактът, че то има предимно наказателен характер за доброволно напусналите работа или за провинения, като България е сред малкото европейски страни без механизъм за неговото формиране и актуализиране.

В областта на минималните пенсии се очертава силният субективизъм при определяне на техния размер, сериозната диспропорция в съотношенията им със средното равнище на пенсиите, средният разполагаем доход на семейство и линията на бедност. В същото време, България изостава от почти всички държави-членки от ЕС по размер на минималните пенсии.

Позитивните страни в областта на минималните пенсии се изразяват в наличието на законов механизъм за осъвременяване, изразен във възстановяване на политиката на

индексация по т.нар. „швейцарско правило“ и наличието на ясни правила за съвместимост при получаването на пенсионните доходи.

При месечните семейни помощи за деца и помощта за отглеждане на дете до 1 година се наблюдава непоследователна и ограничена (пестелива) политика по определяне на техните размери, независимо че тези социални плащания имат за цел да стимулират раждаемостта. Налице е субективизъм при ежегодното определяне на размера на месечното плащане и при фиксирането на доходна граница за достъп до тази социална защита на семействата.

Като позитивни страни могат да се посочат въвеждането на междинна доходна група с намален размер на месечните семейни помощи за деца и елементи на данъчно кредитиране на семействата, които не покриват доходния тест за достъп до семейни помощи за деца.

[Докладът може да бъде прочетен тук!](#)

<https://www.investor.bg/biudjet-i-finansi/333/a/ikonomisti-ochakva-ni-stagflaciia-pri-zadylbochavane-na-voinata-v-ukraina-353544/>

Икономисти: Очаква ни стагфлация при задълбочаване на войната в Украйна

Неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели ще затруднят присъединяването на България към еврозоната, пише в доклад на БАН

Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 г. – при задълбочаването на военния конфликт в Украйна. Стагфлацията е напълно възможен сценарий, тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари. Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи. Това се казва в Годишния доклад на **Института за икономически изследвания при Българската академия на науките**, който изследва състоянието и развитието на глобалната и националната икономика през 2021 г. и представя прогнозни оценки за икономическото развитие в средносрочен план до 2024 г.

Нисък темп на растеж

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната, като през 2021 г. България изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС. Съпоставката с **Румъния** показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС, БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Прегледът на външната среда през 2021 г. показва, че пандемията от COVID-19 е довела до рязък спад в икономическия растеж, до нарастващи равнища на бедност и до изостряне на социално-икономическите неравенства в света, които страните посрещат със съгласувани и целенасочени фискални и монетарни мерки. Паралелно със започналото постепенно възстановяване на световната икономика, започва да се ускорява и инфлацията в глобален план, което дава основание на МВФ и Световната банка да преразгледат темповете на икономически растеж през 2022 г.

Извън по-ниския икономически растеж, очакванията са за възможна заплаха от нова вълна на COVID-19, проблеми с инвестициите, доставките и заетостта, растящите цени на енергийните ресурси и инфлационен натиск.

Основни допускания, заложен в макроикономическата прогноза

Показател	Отчетни данни				Прогноза		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Международна цена на суров петрол (индекс, 2016=100)	159.62	143.45	96.47	161.33	249.48	216.34	196.74
Международна цена на газ (индекс, 2016=100)	146.69	92.79	70.78	256.68	633.91	373.42	279.11
Международна цена на индустриални стоки (индекс, 2016=100)	123.76	125.56	127.99	179.28	195.21	192.78	188.60
Международна цена на храни и напитки (индекс, 2016=100)	101.33	98.19	99.96	127.38	145.18	137.22	134.12
Международна цена на основни метали (индекс, 2016=100)	130.29	135.11	139.85	205.36	225.69	225.39	220.85
Реален растеж на глобалния БВП (%)	3.61	2.86	-3.06	6.11	3.59	3.55	3.40
Реален растеж на БВП на ЕС (%)	2.25	2.00	-5.88	5.40	2.88	2.51	2.13
Реален растеж на БВП на Китай (%)	6.75	5.95	2.24	8.08	4.37	5.07	5.08
Реален растеж на БВП на САЩ (%)	2.92	2.29	-3.4	5.68	3.71	2.25	1.44
Нарастване на обема на световната търговия (%)	4.01	0.95	-7.93	10.13	4.97	4.41	3.91

Източник: IMF, 2022.

Санкциите на Европа за отказ от внос на руски газ и нефт са икономическо предизвикателство за европейските страни, което може да доведе до сътресения в световната икономика, напомнят анализаторите в доклада.

Инфлационни предизвикателства

Предвид сложната геоикономическа и геостратегическа обстановка в света през тази година, очакванията за България са реалният растеж на БВП да се забави до около 2% и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища преди пандемията, смятат икономистите на БАН. Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока – близо 14% на средногодишна база през 2022 г.

Заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, докато безработицата се очаква леко да нарасне тази година, а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

Възстановяването на икономическата активност се дължи на динамиката на вътрешното търсене, върху която положителен ефект оказаха предприетите фискални мерки, докато инвестициите отбелязват реален спад от 11% за годината.

Подхранван от изнасянето на капитали, този неблагоприятен процес е индикация, че бизнес доверието в българската икономика е свито следствие на наслагващите се негативни шокове по линия на повишаващата се инфлация, ефектите от пандемията от COVID-19 и регионалните геополитически турбуленции. Измерената инфлация през първите месеци на тази годна надвишава значително средната в ЕС и еврозоната, което поставя под риск в средносрочна перспектива изпълнението на критерия за ценова стабилност за присъединяването ни към еврозоната в сегашния му вид и провокира по-висок вътрешен инфлационен растеж в нашата страна.

Рискове на пазара на труда

За втора поредна година през 2021 г. в България продължават процесите на намаление на заетите и увеличение на броя на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните в България, който е по-висок от този за ЕС-27.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката „60/40“, както и подпомагането им чрез проектите „Краткосрочна подкрепа за заетост“, „Запази ме“ и „Запази ме +“. Въпреки това очакванията на анализаторите са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката.

В условията на висока външнополитическа неопределеност, покачване на цените на енергоносителите и ограничен достъп до някои от тях, се очакват и нарушени търговски връзки, което ще ограничи предлагането на нови работни места.

През 2021 г. бюджетните приходи и помощи регистрират най-висок годишен растеж след 2008 г., който отразява както ускоряването на икономическата активност и постепенното преодоляване на сериозното негативно отражение на здравната криза от COVID-19, така и нарастващата инфлация в страната. Въпреки че номиналното нарастване на данъчните приходи на правителството в условията на възходяща инфлационна динамика е очаквано, то крие рискове през т.г. – възможно е догонващият инфлацията растеж на доходите по линия на фискалната експанзия да задвижва допълнителни инфлационни процеси в страната.

Отбелязаният годишен растеж на бюджетните разходи през 2021 г. също е най-високият след 2007 г. – като съотношение към БВП за първи път те надхвърлят максимално допустимия размер от 40% според Закона за публичните финанси.

Анализът на учените от ИИИ показва, че над 25% от БВП през 2021 г. са изразходвани от правителството за социални разходи, работни заплати и осигурителни вноски в бюджетния сектор, докато капиталовите разходи спадат с 24% на годишна база, което показва силно ограничено влияние на правителствените инвестиции върху реалната икономика.

С най-висок прираст сред бюджетните разходи през 2021 г. са отпуснатите правителствени субсидии по линия на програмите за субсидирана заетост, подпомагане на домакинствата и бизнеса. В краткосрочен план директното отпускане на обезщетения и социални помощи поддържат покупателната способност на домакинствата, но нямат капацитета за динамизиране на вътрешното търсене и осигуряване на бюджетни приходи, смятат икономистите на БАН.

Според тях антиинфлационни мерки, базирани предимно на компенсиране на загубата на покупателна способност поради по-високите цени, а не толкова на развиване на производствен капацитет за осигуряване на по-високи доходи, биха довели до макроикономическа нестабилност със сериозни последици и за фискалната устойчивост на страната.

Свиване на бюджетния дефицит

Икономистите прогнозират, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39% от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите дискреционни мерки в областта на

социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки.

Предвид текущите параметри и евентуалната актуализация на бюджета в средата на годината, много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50% от БВП през 2022 г., смятат учените.

Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на -5% от БВП и постепенно да се свива до 3% от БВП до 2024 г.

При подобно развитие на бюджетните показатели присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада. Въз основа на очертаните процеси и тенденции в българската икономика в доклада се правят препоръки към икономическата политика в страната относно овладяване на ценовата динамика, запазване на доходите и заетостта, запазване на фискалната стабилност и други.

За повече фискална стабилност

Необходимо е да се осигурят устойчиви приходоизточници с ниска циклична зависимост, което изисква мерки за развиване на бизнес средата, реципрочни на социалните, препоръчват учените от БАН. Те настояват да се създадат условия за по-широко кредитиране на малките и средните предприятия, издаване на държавни гаранции по инвестиционни проекти и държавногарантирано кредитиране, осъществяване на публично-частни партньорства. В доклада се посочва, че пътят към фискална стабилност минава през успешно реализиране на проекти с европейско финансиране и по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост на ЕС.

Предвид растящите цени и очакваното повишаване на лихвените проценти, неяснотите относно развитието на военния конфликт в Украйна, евентуалното разрастване на бежанската криза, или необходимостта от допълнителни разходи за отбрана, икономистите препоръчват подкрепата от страна на фиска по отношение на доходите в страната да бъде в по-голяма степен диференцирана и основана на ясни критерии за компенсиране на покупателната способност на определени групи от населението, което ще позволи осигуряването на достатъчно бюджетни буфери.

При актуализацията на държавния бюджет трябва да се заложи на по-предпазлива разходна политика, която да е в състояние с акумулираните средства от приходи да покрие непредвидени разходи, както по линия на усложнената международна обстановка и неяснотите относно окончателното преодоляване на здравната епидемия от COVID-19, така и предвид необходимостта от стимулиране на инвестиционната активност в страната.

Учените на БАН смятат, че при регистрираното забавено приемане на Националния план за възстановяване и устойчивост може да се наложи осигуряване на бюджетни средства за предотвратяване на съществено забавяне при реализацията на планираните проекти.

Според тях силно ограниченото влияние на правителствените инвестиции върху реалната икономика не съдейства за изграждането на производствен капацитет за догонващо развитие и сближаване с държавите-членки от ЕС и еврозоната

Икономистите на БАН очакват стагфлация през тази година

06 Юни 2022
1 530

Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 г. При задълбочаването на военния конфликт в Украйна стагфлацията е напълно възможен сценарий, тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари.

Това се казва в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (БАН), който изследва състоянието и развитието наглобалната и националната икономика през 2021 г. и представя прогнозни оценки за икономическото развитие в средносрочен план до 2024 г.

Стагфлацията е процес, при който се отчита застой на икономиката на фона на висока инфлация. Учените от БАН посочват, че и бизнесът вече е обявил очаквания за понижаване на икономическия растеж и влошаване на бизнес средата при по-ниски фирмени приходи и растящи разходи.

Възможна е **заплаха и от нова вълна на COVID-19**, проблеми с инвестициите и доставките на суровини и стоки и продължаващо нарастване на цените на енергийните ресурси. Санкциите на Европа за отказ от внос на руски газ и нефт са икономическо предизвикателство за европейските страни, което може да доведе до сътресения в световната икономика, се казва в доклада.

В сложната геоикономическа и геостратегическа обстановка в света през 2022 г. очакванията за България са **реалния растеж на БВП да намалее до около 2%** и до 2024 г. плавно да се възстановява до нивата преди пандемията, смятат икономистите на БАН. Според тях инфлацията в следващите две години ще бъде по-висока от обичайната, като за 2022 г. тя ще е близо 14% средногодишно.

Предприетите мерки за подпомагане по време на пандемията и за компенсиране на енергийните цени са оказали положителен ефект на вътрешното търсене в страната, но инвестициите са отбелязали реален спад от 11% за 2021 г. Подхранван от изнасянето на капитали, този неблагоприятен процес е индикация, че бизнес доверието в българската икономика е силно намаляло вследствие на наслагващите се негативни шокове - висока инфлация, ефектите от пандемията от COVID-19 и регионалните геополитически турбуленции.

В същото време икономистите от БАН предупреждават, че високата инфлация и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната **силно ще затруднят присъединяването на България към еврозоната от 2024 г.**

България продължава да изостава изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС, се посочва в доклада. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС, БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Средногодишните работни заплати растат, но основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката „60/40“, както и подпомагането им чрез проектите „Краткосрочна подкрепа за заетост“, „Запази ме“ и „Запази ме +“. Въпреки това, очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват

поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката. В условията на висока външнополитическа неопределеност, покачване на цените на енергоносителите и ограничен достъп до някои от тях, се очакват и нарушени търговски връзки, което ще ограничи предлагането на нови работни места.

При актуализацията на държавния бюджет трябва **да се заложи на по-предпазлива разходна политика** заради с усложнената международна обстановка и неяснотите около преодоляването на здравната епидемия от COVID-19, така и предвид необходимостта от стимулиране на инвестиционната активност в страната. При забавеното приемане на Националния план за възстановяване и устойчивост, може да се наложи осигуряване на бюджетни средства за предотвратяване на съществено забавяне при реализацията на планираните проекти.

Икономистите на БАН препоръчват **подкрепата от страна на бюджета да бъде в по-голяма степен диференцирана** и основана на ясни критерии за компенсирание на покупателната способност на определени групи от населението, което ще позволи осигуряването на достатъчно бюджетни буфери. Те препоръчват да се въведе необлагаем данъчен минимум върху доходите на физическите лица.

Според тях промени в косвеното данъчно облагане (**намаляване на ДДС и акцизи**) **не трябва да се използват като антиинфлационен инструмент**, чийто ефекти са ограничени и до голяма степен зависят от сиви практики в съответните сектори на икономиката.

На ценовите нива в страната може да се въздейства чрез ефективно използване на финансовите средства по линия на Националния план за възстановяване и устойчивост за реформиране на енергийния сектор. Трябва да се приоритизират усилията за диверсификация на доставчиците на газ и петрол, както и възможността да се правят общи доставки за целия ЕС, се посочва в доклада. Препоръчва се ефективен контрол върху цените на горивата, енергийните ресурси, стоките от малката потребителска кошница и медицинските услуги при съмнения за ценова спекула.

<https://trud.bg/%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D0%B0%D0%BD-%D1%82%D0%B0%D0%B7%D0%B8-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B8-%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%B5-%D0%B4%D0%B0-%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%B7%D0%B5-%D0%B2-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B3%D1%84%D0%BB%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F/>

Доклад на БАН: Тази година икономиката ни може да влезе в стагфлация

При задълбочаване на военния конфликт в Украйна, стагфлацията е напълно възможен сценарий за българската икономика, пише в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (ИИИ) на БАН.

Причина за възможната стагфлация са по-високите цени на енергийните ресурси, които оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, се посочва в доклада. Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи, допълват икономистите.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната.

Очакванията на БАН за България са реалният растеж на БВП да намалее до около 2 на сто и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища отпреди пандемията.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока - близо 14 на сто на средногодишна база през 2022 г.

Безработицата се очаква леко да нарасне през тази година, а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5 на сто при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката. За втора поредна година, през 2021 г. в България продължава намаляването на заетите и увеличение на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27, отчитат в БАН.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката "60/40", както чрез проектите "Краткосрочна подкрепа за заетост", "Запази ме" и "Запази ме +". Въпреки това очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката.

Икономистите прогнозираят, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39 на сто от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50 на сто от БВП през 2022 г., смятат учените.

Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на 5 на сто от БВП и постепенно да се свива до 3 на сто от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.

<https://www.expert.bg/macroviev/economy/v-ban-ochakvat-ikonmikata-ni-da-premine-v-stagflacija-tazi-godina-1764072.html>

В БАН очакват икономиката ни да премине в стагфлация тази година

Не само високата инфлация, но и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната силно ще затруднят присъединяването на България към еврозоната през 2024 година - това се посочва в Годишния доклад за икономическото развитие и политики в страната на Института за икономически изследвания на БАН.

При задълбочаване на военния конфликт в Украйна стагфлацията е напълно възможен сценарий за българската икономика през 2022 г., тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, пише в доклада, предаде БНР.

Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната като през миналата година България изостава от средните темпове на растеж на БВП на глава от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 г. след присъединяването ни към ЕС БВП на човек у нас изостава с 40 на сто спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави членки.

<https://www.bgfermer.bg/amp/11747274>

БАН: Няма да успеем за еврото 2024 година

Не само високата инфлация, но и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната силно ще затруднят присъединяването на България към еврозоната през 2024 г. Това се казва в .

Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 г. - при задълбочаването на военния конфликт в Украйна. Стагфлацията е напълно възможен сценарий, тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари.

Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи. Това се казва в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките, който изследва състоянието и развитието на глобалната и националната икономика през 2021 г. и представя прогнозни оценки за икономическото развитие в средносрочен план до 2024 г.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната, като през 2021 г. България изостава от средните темпове на растеж на БВП на човек от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 години след присъединяването ни към ЕС, БВП на човек у нас изостава с 40% спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави-членки.

Докладът на ИИИ при БАН се състои от 3 части. В първата се анализира икономическата среда в глобален и регионален аспект, представят се оценки и очаквания за основните макроикономически параметри на развитието на България до 2024 г.

Във втората част се прави анализ на макроикономическата ситуация и провежданите икономически политики по основни сектори през изминалата 2021 г., като се дават и предложения за тяхното усъвършенстване.

Третата част включва специалния фокус на доклада, който тази година е на тема: Минимални доходи от социални трансфери – развитие и политики.

Прегледът на външната среда през 2021 г. показва, че пандемията от COVID-19 е довела до рязък спад в икономическия растеж, до нарастващи равнища на бедност и до изостряне на социално-икономическите неравенства в света, които страните посрещат със съгласувани и целенасочени фискални и монетарни мерки.

Паралелно със започналото постепенно възстановяване на световната икономика, започва да се ускорява и инфлацията в глобален план, което дава основание на МФВ и Световната банка да преразгледат темповете на икономически растеж през 2022 г. Извън по-ниския икономически растеж, очакванията са за възможна заплаха от нова

вълна на COVID-19, проблеми с инвестициите, доставките и заетостта, растящите цени на енергийните ресурси и инфлационен натиск. Санкциите на Европа за отказ от внос на руски газ и нефт са икономическо предизвикателство за европейските страни, което може да доведе до сътресения в световната икономика, се казва в първата част на доклада.

Предвид сложната геоикономическа и геостратегическа обстановка в света през 2022 г., очакванията за България са реалния растеж на БВП да намалее до около 2% и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища преди пандемията, смятат икономистите на БАН.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока – близо 14% на средногодишна база, през 2022 г. Заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, докато безработицата се очаква леко да нарасне т.г., а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката.

Възстановяването на икономическата активност се дължи на динамиката на вътрешното търсене, върху която положителен ефект оказаха предприетите фискални мерки, докато инвестициите отбелязват реален спад от 11% за годината. Подхранван от изнасянето на капитали, този неблагоприятен процес е индикация, че бизнес доверието в българската икономика е свито следствие на наслагващите се негативни шокове по линия на повишаващата се инфлация, ефектите от пандемията от COVID-19 и регионалните геополитически турбуленции.

Измерената инфлация през първите месеци на т.г. надвишава значително средната в ЕС и еврозоната, което поставя под риск в средносрочна перспектива изпълнението на критерия за ценова стабилност за присъединяването ни към еврозоната в сегашния му вид и провокира по-висок вътрешен инфлационен растеж у нас.

За втора поредна година, през 2021 г. в България продължават процесите на намаление на заетите и увеличение на броя на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат компенсациите за работодателите по мярката „60/40“, както и подпомагането им чрез проектите „Краткосрочна подкрепа за заетост“, „Запази ме“ и „Запази ме +“. Въпреки това, очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката. В условията на висока външнополитическа неопределеност, покачване на цените на енергоносителите и ограничен достъп до някои от тях, се очакват и нарушени търговски връзки, което ще ограничи предлагането на нови работни места.

През 2021 г. бюджетните приходи и помощи регистрират най-висок годишен растеж след 2008 г., който отразява както ускоряването на икономическата активност и постепенното преодоляване на сериозното негативно отражение на здравната криза от COVID-19, така и нарастващата инфлация в страната. Въпреки че номиналното нарастване на данъчните приходи на правителството в условията на възходяща инфлационна динамика е очаквано, то крие рискове през т.г. – възможно е

догонващият инфлацията растеж на доходите по линия на фискалната експанзия да задвижва допълнителни инфлационни процеси в страната.

Отбелязаният годишен растеж на бюджетните разходи през м.г. също е най-високият след 2007 г. – като съотношение към БВП за първи път те надхвърлят максимално допустимия размер от 40% според Закона за публичните финанси. Анализът на учените от ИИИ показва, че над 25% от БВП през 2021 г. са изразходвани от правителството за социални разходи, работни заплати и осигурителни вноски в бюджетния сектор, докато капиталовите разходи спадат с 24% на годишна база, което показва силно ограничено влияние на правителствените инвестиции върху реалната икономика.

С най-висок прираст сред бюджетните разходи през 2021 г. са отпуснатите правителствени субсидии по линия на програмите за субсидирана заетост, подпомагане на домакинствата и бизнеса. В краткосрочен план, директното отпускане на обезщетения и социални помощи поддържат покупателната способност на домакинствата, но нямат капацитета за динамизиране на вътрешното търсене и осигуряване на бюджетни приходи, смятат икономистите на БАН. Според тях антиинфлационни мерки, базирани предимно на компенсиране на загубата на покупателна способност поради по-високите цени, а не толкова на развиване на производствен капацитет за осигуряване на по-високи доходи, биха довели до макроикономическа нестабилност със сериозни последици и за фискалната устойчивост на страната.

Икономистите прогнозираят, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39% от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите дискреционни мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки.

Предвид текущите параметри и евентуалната актуализация на бюджета в средата на годината, много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50% от БВП през 2022 г., смятат учените. Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на -5% от БВП и постепенно да се свива до 3% от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.

Въз основа на очертаните процеси и тенденции в българската икономика в доклада се правят препоръки към икономическата политика в страната относно овладяване на ценовата динамика, запазване на доходите и заетостта, запазване на фискалната стабилност и други.

<https://fakti.bg/biznes/684994-predupreidenie-ot-ban-idva-stagflacia->

Предупреждение от БАН: Идва стагфлация

Последни сме в ЕС по доходи
Венцислав Михайлов
Венцислав Михайлов
Автор във Fakti.bg

Не само високата инфлация, но и неблагоприятните перспективи пред развитието на бюджетните показатели на страната силно ще затруднят присъединяването на

България към еврозоната през 2024 година - това се посочва в Годишния доклад за икономическото развитие и политики в страната на Института за икономически изследвания на БАН.

При задълбочаване на военния конфликт в Украйна стагфлацията е напълно възможен сценарий за българската икономика през 2022 г., тъй като по-високите цени на енергийните ресурси едновременно оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, пише в доклада.

Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната като през миналата година България изостава от средните темпове на растеж на БВП на глава от населението за ЕС. Съпоставката с Румъния показва, че 15 г. след присъединяването ни към ЕС БВП на човек у нас изостава с 40 на сто спрямо румънския, което ни оставя трайно на последно място сред останалите държави членки.

<https://topvesti.bg/c/9CSKOIEB4-jeX-N4L-O /2022-06-06/ban-zadulbochavane-na-vojnata-v-ukrajna-she-dovede-do-ikonomicheski-zastoj-i-pogolyama-bezrobotica-v-bulgariya>
https://www.actualno.com/economy/ban-zadylbochavane-na-vojnata-v-ukrajna-shte-dovede-do-ikonomicheski-zastoj-i-po-goljama-bezrobotica-v-bylgarija-news_1763969.html

БАН: Задълбочаване на войната в Украйна ще доведе до икономически застои и по-голяма безработица в България
06.06.2022 13:06 836

Стагфлация (застой на развитието плюс увеличаващи се безработица и инфлация т.е. поскъпване) може да скове българската икономика, ако войната в Украйна се задълбочи, а приемането на еврото през 2024 година продължава да изглежда амбициозна цел. Това посочват икономистите от Българската академия на науките в годишния си доклад за икономическото развитие на България, публикуван на сайта на институцията. Според доклада, икономиката на страната може да стагнира през тази година, като стагфлацията, която се характеризира с покачване на цените, бавен икономически растеж и нарастване на безработицата, е напълно възможен сценарий.

"Голяма е вероятността българската икономика да стагнира през 2022 година. Стагфлацията е напълно възможен сценарий, ако военният конфликт в Украйна продължи, защото постоянното поскъпване на горивата ще прави едновременно цените високи и производството неконкурентоспособно поради растящите производствени разходи", пише в доклада. Прогнозата на икономистите на БАН съвпада с очакванията на международната рейтингова агенция Standard&Poor's, която в последния си редовен доклад за България също посочи, че стагфлация може да удари страната ни през тази година. Очакванията на бизнеса у нас също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи, посочват от БАН. Според доклада, не само българската, но и европейската икономика се намира в опасност от стагфлация, като причините са сходни с факторите, които могат да окажат влияние у нас.

Приемане на еврото през 2024 година е амбициозна цел

Високата инфлация в съчетание с неблагоприятните перспективи пред бюджетните показатели "силно ще затруднят" приемането на еврото през 2024 година, става ясно от доклада. Предвид сложната геоекономическа и геостратегическа обстановка в света през 2022 г., очакванията за България са реалния растеж на БВП да намалее до около 2% и до

2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища преди пандемията, смятат икономистите на БАН.

Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на -5% от БВП и постепенно да се свива до 3% от БВП до 2024 година. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада. Измерената инфлация през първите месеци на т.г. надвишава значително средната в ЕС и еврозоната, което поставя под риск в средносрочна перспектива изпълнението на критерия за ценова стабилност за присъединяването ни към еврозоната в сегашния му вид и провокира по-висок вътрешен инфлационен растеж у нас. Според икономистите на БАН, инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока – близо 14% на средногодишна база, през 2022 година.

Вътрешни фактори за високата инфлация

Увеличаването на цените на тока, както за бизнеса, така и за потребителите са един от основните фактори за ускорената инфлация. Според БАН има две причини за скока на електронергията у нас. "Едната е излизането на българските електроразпределителни дружества на свободния електрически пазар, а другата е структурният дисбаланс в българската енергетика.", пише в доклада.

Според документа, причините за ускорената инфлация у нас не са само външни фактори, но и вътрешни. Сред тях попада фискалната експанзия на управляващите по линията на високите социални разходи. Друг фактор, който създава условия за нарастване на инфлацията, е увеличението на средните брутни работни заплати в публичния и частния сектор, съответно с 15% и 14%. "Сред изброените вътрешни причини за по-високата инфлация в България, през 2022 г. трябва да се добави и вероятната спекула с цените на горивата и стоките от малката кошница, която се реализира вследствие на слабоконкурентния български пазар, позволяващ картелно и донякъде монополно повишаване на цените на стоките от първа необходимост", пише в доклада.

"Задържащата се икономическа несигурност поради военния конфликт в Украйна създава процес на ценово презастраховане в търговските контрагенти и те, като предпазна мярка, увеличават допълнително цените на стоките, което отчасти обяснява по-високата инфлация в България спрямо ЕС и еврозоната", посочват икономистите на БАН. Според данните на Евростат, България е пета по най-висока инфлация в ЕС.

Високи социални разходи

Заетостта в страната ще продължи да се определя от темпа на икономическия растеж при ограниченията, зададени от демографската ситуация в страната, докато безработицата се очаква леко да нарасне т.г., а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5% при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката. Над 25% от БВП през 2021 г. са изразходени от правителството за социални разходи, работни заплати и осигурителни вноски в бюджетния сектор, докато капиталовите разходи спадат с 24% на годишна база, което показва силно ограничено влияние на правителствените инвестиции върху реалната икономика.

В краткосрочен план, директното отпускане на обезщетения и социални помощи поддържат покупателната способност на домакинствата, но нямат капацитета за динамизиране на вътрешното търсене и осигуряване на бюджетни приходи, смятат икономистите на БАН. Според тях антиинфлационни мерки, базирани предимно на компенсиране на загубата на покупателна способност поради по-високите цени, а не толкова на развиване на производствен капацитет за осигуряване на по-високи доходи, биха довели до макроикономическа нестабилност със сериозни последици и за фискалната устойчивост на

страната, пише в доклада. Икономистите прогнозираат, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39% от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите дискреционни мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки.

Предвид текущите параметри и евентуалната актуализация на бюджета в средата на годината, много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50% от БВП през 2022 г., смятат икономистите на БАН. Междувременно премиерът Кирил Петков проведе среща с представители на Световната банка. Съгласно прессъобщение на Министерския съвет, на тази среща в детайли са били обсъдени възможностите България да удвои и задържи високите си темпове на растеж през следващите 15 години, за да достигне бързо до средноевропейските нива на доходи. Това обаче изисква: дълбоки структурни реформи, които да повишават потенциала за растеж; засилване на интеграцията на уязвимите групи и преход към зелена и цифрова икономика. В рамките на дискусиата са посочени четири приоритетни области на сътрудничество, които биха могли да отключат потенциала за икономически ръст на България. Става дума за надграждане на институциите и подобряване на доброто управление; повишаване на производителността на труда, уменията и пригодността за работа за всички; укрепване на публичните разходи с цел подобряване на предоставянето на услуги и повишаване на устойчивостта на модела на растеж.

<https://www.abcnews.bg/bg/news/16545083644409/ban-stagflatsiyata-e-napalno-vazmozhen-stsenariy-za-balgarskata-ikonomika>

При задълбочаване на военния конфликт в Украйна, стагфлацията е напълно възможен сценарий за българската икономика, пише в Годишния доклад на Института за икономически изследвания при Българската академия на науките (ИИИ) на БАН, пише БТА

Причина за възможната стагфлация са по-високите цени на енергийните ресурси, които оскъпяват и правят неконкурентно производството при свиване на външните пазари, се посочва в доклада. Очакванията на бизнеса също са в посока на понижаване на икономическия растеж, влошаване на бизнес средата при по-ниски реални фирмени приходи и растящи разходи, допълват икономистите.

Неблагоприятната тенденция, според учените, се отнася и за конвергенцията към еврозоната.

Очакванията на БАН за България са реалният растеж на БВП да намалее до около 2 на сто и до 2024 г. плавно да се възстановява до средните равнища отпреди пандемията.

Според тях инфлацията за целия прогнозен период ще бъде по-висока от обичайната през последните години, като прогнозата е да е особено висока - близо 14 на сто на средногодишна база през 2022 г.

Безработицата се очаква леко да нарасне през тази година, а впоследствие да спадне до обичайните си равнища от около 5 на сто при преодоляване на процесите на стагфлация в икономиката. За втора поредна година, през 2021 г. в България продължава намаляването на заетите и увеличение на безработните и неактивните с желание за работа. Промените в броя и динамиката на възрастовата група между 25 и 34 години налагат нейното разглеждане като нова рискова група на пазара на труда. Заради забавените преходи на безработните към заетост, расте и делът на продължително безработните у нас, който е по-висок от този за ЕС-27, отчитат в БАН.

Средногодишните работни заплати продължават движението си нагоре в номинална и реална стойност, като основно значение за запазването на заетостта продължават да имат

компенсациите за работодателите по мярката "60/40", както чрез проектите "Краткосрочна подкрепа за заетост", "Запази ме" и "Запази ме +". Въпреки това очакванията са, че заетите ще продължават да намаляват поради демографската криза и бавното възстановяване на икономиката.

Икономистите прогнозират, че бюджетните приходи до 2024 г. ще се запазят около 39 на сто от БВП вследствие на растящата инфлация и предприетите мерки в областта на социалната и доходната политика, осигуряващи по-високи постъпления по данъците върху доходите и социалните осигуровки. Много е вероятно делът на разходите по консолидираната фискална програма да достигне почти 50 на сто от БВП през 2022 г., смятат учените.

Очакванията са бюджетният дефицит в края на 2022 г. да възлезе на 5 на сто от БВП и постепенно да се свива до 3 на сто от БВП до 2024 г. При подобно развитие на бюджетните показатели, присъединяването на страната към еврозоната през 2024 г. изглежда силно затруднено при запазване на сегашните параметри на Маастрихтските критерии, се казва в доклада.